

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 17C/92/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114210666
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Majeriková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2017:5114210666.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Annou Majerikovou v právnej veci žalobcov: 1/ J.. Q. M., nar. X.X.XXXX, bytom B. č. XXXX/XX, D., 2/ PREFA Bytča - Hrabové.SK, s.r.o. so sídlom Drieňová 766/27, Žilina, IČO: 31 630 405, 3/ PREFASTAV, a.s., so sídlom Hrabové - Bytča, IČO: 31 640 991, všetci žalobcovia právne zastúpení AK Burian & Partners, s.r.o., so sídlom Vojtecha Tvrdého 819/1, Žilina, IČO: 47 254 483, proti žalovanému: J.. V. M., nar. X.X.XXXX, bytom A. A. XXXX/XX, D., právne zastúpený Advokátska kancelária Hagara - Hagarová, s.r.o. so sídlom Daniela Dlabača 35, Žilina, IČO: 36 806 498, o určenie neplatnosti právnych úkonov, takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcov v r. 1/ až 3/ o určenie neplatnosti zmlúv o pôžičke uzavretej medzi žalobcom v r. 1/ ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom dňa 25.10.2006, dňa 12.12.2006, dňa 31.1.2007, dňa 23.10.2007, dňa 31.1.2008, dňa 29.2.2008, ako i o určenie neplatnosti vyhlásenia žalobcu v r. 1/ ako dlžníka a ručiteľov ako žalobcov v r. 2/ a 3/ o uznaní dlhu a záväzku zo dňa 5.3.2008 v celom rozsahu z a m i e t a .

Žalovaný má proti žalobcom v r. 1/, 2/ a 3/ právo na náhradu trov konania v celom rozsahu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia v r. 1/ až 3/ sa návrhom doručeným súdu dňa 24.3.2014 domáhali určenia neplatnosti právnych úkonov, a to neplatnosti zmlúv o pôžičke uzavretej medzi žalobcom v r. 1/ ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom dňa 25.10.2006 predmetom ktorej bolo požičanie finančnej čiastky 2.480.000,- Sk, dňa 12.12.2006 predmetom ktorej bolo požičanie finančnej čiastky 1.240.000,- Sk, dňa 31.1.2007 predmetom ktorej bolo požičanie finančnej čiastky 1.220.000,- Sk, dňa 23.10.2007 predmetom ktorej bolo požičanie finančnej čiastky 2.120.000,- Sk a pôžičky zo dňa 31.1.2008 a dňa 29.2.2008, na základe ktorých mal požičať žalovaný žalobcovi v r. 1/ predmet pôžičky, a to bezúročne. Žalobcovia v r. 2/ a 3/ vystupujú vo vzťahu k vyššie špecifikovaným záväzkom žalobcu v r. 1/ voči žalovanému ako ručiteľia. Zároveň sa domáhali určenia neplatnosti záložnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom v r. 2/ ako záložcom a žalovaným ako záložným veriteľom dňa 29.2.2008, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bytča, katastrálny odbor pod č. V 1711/2008 a záložnej zmluvy dňa 29.2.2008 uzavretej medzi žalobcom v r. 1/ ako záložcom a žalovaným ako záložným veriteľom, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bytča, katastrálny odbor pod č. V 1710/2008, ktorou boli zabezpečené pohľadávky žalovaného voči žalobcovi v r. 1/ z titulu zmlúv o pôžičke zriadením záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX a k nehnuteľnostiam na LV č. XXX kat. úz. S.. Tiež sa domáhali určenia neplatnosti záložnej zmluvy a mandátnej zmluvy uzavretej dňa 1.4.2009 medzi žalobcom v r. 1/ ako záložcom a žalovaným ako záložným veriteľom, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bytča, katastrálny odbor, pod č. V 263/2009, predmetom ktorej bolo zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o pôžičke zo dňa 29.2.2008 zriadením záložného práva k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. 2139/ pre kat. úz. Veľká Bytča. Žalobou sa tiež domáhali určenia neplatnosti vyhlásenia dlžníka a ručiteľa o uznaní dlhu a záväzku splatiť ho

do 5.3.2008 a určenia neplatnosti notárskej zápisnice N 24/2008, Nz 9191/2008, NCRIs 9119/2008 zo dňa 5.3.2008.

2. Okresný súd rozsudkom č. k. 17C 92/2014-194 zo dňa 18.3.2015 (v poradí prvým) návrh žalobcov v r. 1/ až 3/ o určenie neplatnosti zmlúv o pôžičke uzavretej medzi žalobcom v r. 1/ ako dlžníkom, žalovaným ako veriteľom dňa 25.10.2006, dňa 12.12.2006, dňa 31.1.2007, dňa 23.10.2007, dňa 31.1.2008, dňa 29.8.2008 zamietol (v poradí prvý výrok). Zamietol tiež návrh žalobcov v r. 1/ až 3/ o určenie neplatnosti záložnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom v r. 2/ ako záložcom a žalovaným ako záložným veriteľom dňa 29.2.2008, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bytča, katastrálny odbor pod č. V 1711/2008 (v poradí druhý výrok). Zamietol návrh žalobcov 1/ až 3/ o určenie neplatnosti záložnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom v r. 1/ ako záložcom a žalovaným ako záložným veriteľom dňa 29.2.2008, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bytča, katastrálny odbor pod č. V 1710/2008 (v poradí tretí výrok), ďalej zamietol návrh žalobcov v r. 1/ až 3/ o určení neplatnosti záložnej zmluvy a mandátnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom v r. 1/ ako záložcom a žalovaným ako záložným veriteľom dňa 1.4.2009, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bytča, katastrálny odbor, pod č. V 263/2009 (v poradí štvrtý výrok) a zamietol i návrh žalobcov v r. 1/ až 3/ o určení neplatnosti vyhlásenia veriteľa dlžníka a ručiteľov o uznaní dlhu a záväzku splatiť ho zo dňa 5.3.2008 a o určenie neplatnosti notárskej zápisnice N 24/2008, Nz 9191/2008, NCRIs 9119/2008 zo dňa 5.3.2008 (v poradí piaty výrok).

3. Krajský súd v Žiline ako súd druhej inštancie rozhodnutím 8Co 451/2015-240 zo dňa 30.12.2015 1/ rozsudok okresného súdu vo výroku (v poradí druhý), ktorým bol návrh žalobcov v r. 1/ až 3/ o určenie neplatnosti záložnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom v r. 2/ ako záložcom a žalovaným ako záložným veriteľom dňa 29.2.2008, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bytča, katastrálnym odborom, pod č. V 1711/2008 zamietnutý, potvrdil. Vo výroku (v poradí tretí), ktorým bol návrh žalobcov v r. 1/ až 3/ o určenie neplatnosti záložnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom v r. 1/ ako záložcom a žalovaným ako záložným veriteľom dňa 29.2.2008, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bytča, katastrálny odbor, pod č. V 1710/2008 zamietnutý, potvrdil. Vo výroku (v poradí štvrtý), ktorým bol návrh žalobcov v r. 1/ až 3/ o určenie neplatnosti záložnej zmluvy a mandátnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom v r. 1/ ako záložcom a žalovaným ako záložným veriteľom dňa 1.4.2009, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bytča, katastrálny odbor, pod č. V 263/2009 zamietnutý, potvrdil. Vo výroku (v poradí piaty), a to v tej jeho časti, ktorým bol návrh žalobcov v r. 1/ až 3/ o určenie neplatnosti notárskej zápisnice N 24/2008, Nz 9191/2008, NCRIs 9119/2008 zo dňa 5.3.2008 zamietnutý, potvrdil. 2/ Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcov v r. 1/ až 3/ o určenie neplatnosti zmlúv o pôžičke uzavretých medzi žalobcom v r. 1/ ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom dňa 25.10.2006, dňa 12.12.2006, dňa 31.1.2007, dňa 23.10.2007, dňa 31.1.2008, dňa 29.2.2008 (v poradí prvý výrok), vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcov v r. 1/ až 3/ o určenie neplatnosti vyhlásenia veriteľa, dlžníka a ručiteľov o uznaní dlhu a záväzku splatiť ho zo dňa 5.3.2008, časť v poradí piateho výroku a vo výroku o trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Vo svojom odôvodnení uviedol, pokiaľ teda okresný súd v prejednávanej veci zamietol návrh navrhovateľov na určenie neplatnosti zmlúv o pôžičke zo dňa 25.10.2006, 12.12.2006, 31.01.2007, 23.10.2007, 31.01.2008 a 29.02.2008 (v poradí prvý výrok) i na určenie neplatnosti vyhlásenia veriteľa, dlžníka a ručiteľa o uznaní dlhu a záväzku zo dňa 05.03.2008 (časť piateho výroku) pre nedostatok naliehavého právneho záujmu len z toho dôvodu, že navrhovateľ v rade 1/ dňa 29.02.2008 uznal svoj záväzok voči odporcovi, jeho závery v tejto časti nezodpovedajú vyššie uvedenej judikačnej súdnej praxi. Odvolací súd považuje za potrebné (vo vzťahu k prvému výroku rozsudku okresného súdu) ďalej uviesť, že okresný súd mal vyvodiť právne závery i zo skutočnosti, že doposiaľ nebola v konaní preukázaná písomná zmluva o pôžičke zo dňa 31.01.2008 a tiež posúdiť obsah listiny zo dňa 29.02.2008 s názvom zmluva o pôžičke (č.l. 164 spisu) najmä v tom smere, či sa vôbec jedná o zmluvu o pôžičke. Časť piateho výroku rozsudku okresného súdu (o zamietnutí návrhu navrhovateľov o určenie neplatnosti vyhlásenia veriteľa, dlžníka a ručiteľov o uznaní dlhu a záväzku zo dňa 05.03.2009) trpí podľa názoru odvolacieho súdu i procesnou vadou. Okresný súd v ďalšom konaní odstráni i túto pochybnosť, aby bolo bez dôvodných pochybností zrejmé, akého petitu sa navrhovatelia domáhajú vo vzťahu k určenie neplatnosti vyhlásenia o uznaní dlhu a záväzku zo dňa 05.03.2008.

4. V ďalšom konaní v zmysle intencií súdu druhej inštancie súd pre odstránenie pochybností vzhľadom na znenie rozsudového petitu o určenie neplatnosti vyhlásenia zo dňa 5.3.2008 vyzval na presné vymedzenie žalobného petitu a zároveň oznámil, že v súvislosti s nadobudnutím účinnosti Civilného sporového poriadku bude žalobu v ďalšom konaní právne posudzovať v zmysle § 137 CSP.

5. Žalobcovia v r. 1/ až 3/ v ďalšom konaní zotrvali na žalobnom návrhu o určenie neplatnosti uzavretých zmlúv o pôžičke zo dňa 25.10.2006, 12.12.2006, zmluvy o pôžičke zo dňa 31.1.2007, zo dňa 23.10.2007, 31.1.2008, 29.2.2008 a zároveň neplatnosti vyhlásenia žalobcu v r. 1/ ako dlžníka a ručiteľov ako žalobcov v r. 2/ a 3/ o uznaní dlhu a záväzku zo dňa 5.3.2008. Zotrvali na požadovanom určení neplatnosti predmetných právnych úkonov a na všetkých doterajších vyjadreniach. Uviedli, že pri uzatváraní napádaných zmlúv nedošlo k zhode vôle s prejavom, takže ide o fiktívne bezúročné zmluvy o pôžičke a ide o neplatné právne úkony. Sumy poskytnuté z titulu pôžičiek žalobcovi v r. 1/ a preukázané výpismi z účtu nekorešpondujú a nie sú identické so sumami, ktoré sú predmetom uvedených zmlúv o pôžičke a tieto sumy v sebe zahŕňajú úroky za poskytnuté pôžičky. Keďže zmluva o pôžičke je reálnym aktom a k platnému uzatvoreniu zákon obligatórne vyžaduje okrem iných náležitostí i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi, a to v rozsahu a spôsobom definovaným v zmluve. Z obsahu jednotlivých zmlúv je zrejmé, že úroky ani nijaká iná odplata za poskytnutie pôžičiek medzi zmluvnými stranami dojednaná nebola. Teda, v zmluvách bolo uvedené, že ide o pôžičky bezúročné a napriek tomu boli žalobcovi v r. 1/ poskytnuté finančné prostriedky v nižšej hodnote. Zvyšná časť teda predstavovala tzv. profit pre žalovaného, čo žalobca v r. 1/ nemal v úmysle. Preto je tu nezhoda medzi vôľou a prejavom, nakoľko žalobca konal v omyle, do ktorého ho uviedol žalovaný tvrdením, že ide o takéto bezúročné pôžičky. Pokiaľ žalovaný vo svojich vyjadreniach poukazoval predovšetkým na ust. čl. 2 zmluvy, kedy prehlásil, že prevzal sumu pri podpise zmlúv, toto tvrdenie bolo vyvrátené dôkazom, a to výpismi z bankových účtov žalobcu, kde je deklarované, že žalobcovi 1/ nebola poskytnutá taká výška ako je uvedená v zmluve (napr. prvá zmluva vo výške 2.480.000,- Sk a vo výpise z bankových účtov je výška 2 mil. Sk). Pokiaľ ide o zmluvu o pôžičke zo dňa 29.2.2008, táto je neplatná, nakoľko nejde vôbec o zmluvu o pôžičke, lebo na základe tejto zmluvy nebolo žalobcovi poskytnuté žiadne finančné plnenie a tento právny úkon vychádza zo zmlúv o pôžičke, ktoré sú tam definované a ktoré sú absolútne neplatné. Teda, písomne dojednané zmluvy o pôžičke nie sú totožné s reálnymi úkonmi účastníkov, a teda nedeclarujú skutočnosti v nich uvedené. Uznanie dlhu predstavuje právnu domnienku, že dlh v čase jeho existovania trval, avšak táto domnienka môže byť vyvrátená dôkazom opaku a tento dôkaz je práve výpis z bankových účtov. Na výzvu súdu, aby označila osobitný právny predpis, z ktorého vyplýva určenie právnej skutočnosti, právna zástupkyňa žalobcov uviedla, že ide o ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka.

6. Právny zástupca žalovaného zotrval na svojej argumentácii v spore. Uviedol, že žalovaný ako veriteľ mal potvrdenie o prevzatí poskytnutých pôžičiek a tieto vyplývajú aj z dohodnutých ustanovení v jednotlivých zmluvách o pôžičke. Zmluvy o pôžičke boli uzatvorené platne v zmysle vôle oboch jej účastníkov a následné samotné konanie žalobcu 1/, ktorý v čase od uzatvorenia týchto zmlúv o pôžičkách niekoľkokrát a opakovane uznal svoj záväzok vo výške tak, ako bol uznaný aj notárskou zápisnicou z 5.3.2008, kedy jednoznačne uznal výšku záväzkov, a to čo do dôvodu aj výšky. Zmluvou z 29.2.2008 vyplýva, že účastníci prejavili vôľu nahradiť všetky doterajšie ich zmluvné vzťahy práve touto zmluvou a súčasne dlžník uznal čo do právneho titulu a čo do výšky dlh v sume 10.250.000,- Sk a zaviazal sa ho vrátiť v dohodnutej lehote a následne po uzatvorení tejto dohody samotný žalobca, ako i žalobcovia 2/ a 3/ pristúpili k spísaniu notárskej zápisnice dňa 5.3.2008, ktorej prílohou je vyhlásenie dlžníka a ručiteľa o uznaní dlhu a záväzku splatiť ho s identickým obsahom ako je zmluva z 29.2.2008. Tiež nie je pravdivé tvrdenie, že by k uzatvoreniu zmlúv došlo z dôvodu nejakej tiesne a už nie uvedením do omylu, keď samotný žalobca 1/ si bol vedomý, o aké právne úkony sa jedná, pri každej jednej zo zmlúv o pôžičke rovnako potom aj následne, keď tieto dlhy uznával či vo forme uznania záväzku alebo vo forme notárskej zápisnice, keď tieto zmluvy o pôžičkách uzatvárali medzi rokmi 2006 až 2008, kedy boli dlhoročnými partnermi a aké sú vzájomné práva a povinnosti. Samotné bankové výpisy o poskytovaní finančných prostriedkov ešte neznamenajú, že by tieto pôžičky sa poskytovali nielen bezhotovostne, ale aj vo zvyšnej časti aj v hotovosti. Dôležitým bolo prehlásenie žalobcu, že pôžičku prevzal, nie forma, v akej ju prevzal. Preto žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť.

7. Žalobcovia napádali absolútnu neplatnosť predmetných zmlúv, že došlo k nezhode vôle s prejavom pri uzatváraní zmlúv o pôžičke. Pri vyhlásení o uznaní dlhu a v čase, kedy bol takýto úkon uznanie zo dňa 5.3.2008 urobený tento dlh neexistoval. Ide o neplatné právne úkony.

8. Z vykonaného dokazovania vyplynuli nasledovné skutkové zistenia súdu.

9. Z obsahu písomného vyhlásenia dlžníka a ručiteľov o uznaní dlhu a záväzku splatiť ho zo dňa 5.3.2008 zmluvné strany veriteľ - žalovaný a dlžník - žalobca 1/ a ručiteľ 1/ a 2/, - žalobca 2/ a 3/ ako zmluvné strany konštatovali skutočnosť, že pôvodný záväzok dlžníka voči veriteľovi vyplývajúci zo Zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 25.10.2006 so splatnosťou dňa 25.10.2007, zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 12.12.2006 so splatnosťou dňa 12.12.2007, zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 31.1.2007 so splatnosťou dňa 31.12.2007, zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 23.10.2007 so splatnosťou dňa 23.1.2008, zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 31.1.2008 so splatnosťou dňa 28.2.2008 sa stal splatný v celej výške z dôvodu ukončenia doby, na ktorú boli sumy v týchto pôžičkách požičané. Dlžník a ručiteľia týmto uznávajú tento svoj dlh voči veriteľovi, ktorý po odrátaní doteraz vrátenej sumy ku dnešnému dňu činí dlžnú sumu 10.250.000,- Sk a dlžník a ručiteľia sa zaväzujú dlhovanú sumu 10.250.000,- Sk vrátiť veriteľovi na účet veriteľa v lehote do 30.4.2008. Zmluvné strany vrátane ručiteľov vyhlásili, že zmluvu uzavreli slobodne a vážne, prečítali si ju, jej obsahu porozumeli a na znak svojho súhlasu ju vlastnoručne a dobrovoľne podpísali (č.l. 44 spisu).

10. Z písomnej zmluvy o pôžičke zo dňa 25.10.2006 (čl. 47 spisu) súd zistil, že bola uzavretá medzi zmluvnými stranami veriteľ - žalovaný, dlžník - žalobca 1/ a ručiteľ 1/ a 2/ - žalobca 2/ a 3/ a veriteľ požičiava dlžníkovi - žalobcovi 1/ sumu 2.480.000,- Sk a pôžičku poskytuje veriteľ dlžníkovi bezúročne. Dlžník - žalobca 1/ pôžičku v celkovej sume 2.480.000,- Sk prijíma a dlhovanú sumu sa zaväzuje vrátiť veriteľovi v pravidelných mesačných splátkach na účet veriteľa v lehote do 25.10.2007 a zároveň dlžník vyhlásil, že prevzal pri podpísaní tejto zmluvy sumu vo výške 2.480.000,- Sk v hotovosti.

11. Písomnou Zmluvou o pôžičke zo dňa 12.12.2006 (čl. 50 spisu) zmluvné strany veriteľ - žalovaný, dlžník - žalobca 1/ a ručiteľ 1/ a 2/ - žalobca 2/ a 3/ potvrdili predmet zmluvy, kedy veriteľ - žalovaný požičiava dlžníkovi - žalobcovi 1/ sumu 1.240.000,- Sk bezúročne a dlžník - žalobca 1/ pôžičku v celkovej sume 1.240.000,- Sk prijíma a dlhovanú sumu sa zaväzuje vrátiť veriteľovi v lehote do 12.12.2007, a zároveň dlžník vyhlásil, že prevzal pri podpísaní tejto zmluvy sumu vo výške 1.240.000,- Sk.

12. Z obsahu písomnej zmluvy o pôžičke 31.1.2007 (čl.53 spisu) uzavretej medzi veriteľ - žalovaný, dlžník - žalobca 1/ a ručiteľ 1/ a 2/ - žalobca 2/ a 3/ súd zistil, veriteľ - žalovaný požičiava dlžníkovi sumu 1.220.000,- Sk a dlžník - žalobca 1/ pôžičku v celkovej sume 1.220.000,- Sk prijíma a dlhovanú sumu sa zaväzuje vrátiť veriteľovi v lehote do 31.12.2007, a zároveň dlžník vyhlásil, že prevzal pri podpísaní tejto zmluvy sumu vo výške 1.220.000,- Sk.

13. Písomnou Zmluvou o pôžičke zo dňa 23.10.2007 (čl. 55 spisu) zmluvné strany veriteľ - žalovaný, dlžník - žalobca 1/ a ručiteľ 1/ a 2/ - žalobca 2/ a 3/ potvrdili, že veriteľ - žalovaný požičiava dlžníkovi - žalobcovi 1/ sumu 2.120.000,- Sk a dlžník - žalobca 1/ pôžičku v celkovej sume 2.120.000,- Sk prijíma a dlhovanú sumu sa zaväzuje vrátiť v lehote do 23.1.2008, a zároveň dlžník vyhlásil, že prevzal pri podpísaní tejto zmluvy sumu vo výške 2.120.000,- Sk.

14. Možno konštatovať, že žalobcovia v r. 1/ až 3/ v ďalšom konaní neprodukovali žiaden dôkaz, ktorý bol spôsobilý bezpečne preukázať ich tvrdenia o uzavretí zmluvy o pôžičke medzi stranami sporu zo dňa 31.1.2008.

15. Z obsahu listiny zo dňa 29.2.2008 označenej „Zmluva o pôžičke“ (č.l. 164 spisu) uzavretej medzi zmluvnými stranami veriteľ - žalovaný, dlžník - žalobca 1/ a ručiteľ 1/ a 2/ - žalobca 2/ a 3/ súd zistil, že v článku II. zmluvné strany konštatujú skutočnosť, že pôvodný záväzok dlžníka voči veriteľovi vyplývajúci zo zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 25.10.2006 so splatnosťou dňa 25.10.2007 zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 12.12.2006 so splatnosťou dňa 12.12.2007, zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 31.1.2007 so splatnosťou dňa 31.12.2007, zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 23.10.2007 so splatnosťou dňa 23.1.2008 a zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 31.1.2008 so splatnosťou dňa 28.2.2008 sa stal splatný v celej výške z dôvodu ukončenia doby, na ktorú boli sumy v týchto pôžičkách požičané. Zároveň dlžník a ručiteľia týmto uznávajú tento svoj dlh voči veriteľovi, ktorý po odrátaní doteraz vrátenej sumy ku dnešnému dňu predstavuje dlžnú sumu 10.250.000,- Sk a dlžník a ručiteľia sa zaväzujú sumu vrátiť veriteľovi v lehote do 31.3.2008. Zmluvné strany vrátane ručiteľov tiež vyhlásili, že zmluvu uzavreli slobodne a vážne, prečítali si ju, s jej obsahom porozumeli a na znak svojho súhlasu ju vlastnoručne a dobrovoľne podpísali; pravosť podpisu Ing. Juraja Vnuka (dlžník a zároveň štatutárny orgán ručiteľov úradne overený pred notárom dňa 29.2.2008.

16. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

17. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

18. Žalobcovia v r. 1/ až 3/ predmetnou žalobou domáhajú sa určenia neplatnosti právneho úkonu, a to určenia neplatnosti zmlúv o pôžičke uzavretých medzi žalobcom v r. 1/ ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, pričom pri zmluvách o pôžičke vystupovali ako ručiteľia žalobca v r. 2/ a 3/ a to zo dňa 25.10.2006, dňa 12.12.2006, dňa 31.1.2007, dňa 23.10.2007, dňa 31.1.2008 a dňa 29.2.2008 a zároveň určenia neplatnosti vyhlásenia dlžníka a ručiteľov o uznaní záväzku zo dňa 5.3.2008; namietajú absolútnu neplatnosť predmetných úkonov. Domáhajú sa teda určenia (deklarovania) neplatnosti zmlúv o pôžičke uzavretej medzi dlžníkom - žalobcom 1/ a veriteľom - žalovaným a ručiteľmi - žalobcom 2/ a 3/ ako i neplatnosti vyhlásenia dlžníka - žalobca 1/ a ručiteľov 1/ a 2/ - žalobca 2/ a 3/ o uznaní záväzku zo dňa 5.3.2008.

19. Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o: a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

20. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

21. V danom prípade možno konštatovať, že žalobcovia v r. 1/ až 3/ sa domáhajú určenia právnej skutočnosti a nie určenia, či tu právo je alebo nie je. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť/ neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Preto napr. výrok rozsudku, že zmluva o pôžičke je neplatná, nemá výpovednú hodnotu, či je v čase jeho vyhlásenia dlžník povinný plniť, resp. že neexistuje dlh, ktorý by mal plniť. Právny úkon (v danom prípade zmluva ako viacstranný právny úkon) je právnou skutočnosťou, s ktorou objektívne právo spája vznik, zmenu a zánik (rovnako aj zrušenie) práv a povinností. Z toho vyplýva, že pre účely citovaného ustanovenia § 137 CSP je potrebné vnímať žalobu o určenie platnosti/ neplatnosti právneho úkonu ako žalobu o určenie právnej skutočnosti. Z opísaných dôvodov nová právna úprava CSP pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva).

22. Podľa súčasného znenia § 137 CSP, podľa ktorého bolo potrebné posudzovať procesnú prípustnosť aj žaloby žalobcov v r. 1/ až 3/, hoci bola podaná ešte pred nadobudnutím účinnosti CSP, t.j. pred dňom 1.7.2016 a to preto, že ustanovenie § 470 ods. 1 CSP zásadne vychádza z okamžitej aplikability CSP aj na konania začaté pred účinnosťou CSP, t.j. pred dňom 1.7.2016. Súd poukazuje na osobitnú časť dôvodovej správy k § 137 CSP, podľa ktorej „Ustanovenie obsahuje demonštratívny výpočet druhov žalôb, pričom doterajšiu právnu úpravu pomerne výrazne modifikuje... Úplne nová koncepcia je zakotvená v písm. c) a d), kde sa rozlišuje klasická určovací žaloba a žaloba o určení inej právnej skutočnosti podľa písm. d). Záujmom zákonodarcu bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti/platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu určovacej žaloby. Medzi osobitné predpisy podľa písm. d) patria napr. Zákonník práce, Zákon o dobrovoľných dražbách a pod.“

23. Vychádzajúc tak zo znenia § 137 písm. c) a d) CSP s prihliadnutím na obsah osobitnej časti dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu je možné vyvodiť, že CSP zásadne nepripúšťa určovacie žaloby o určenie právnej skutočnosti s výnimkou žalôb o určenie právnej skutočnosti za podmienky, že to vyplýva z osobitného právneho predpisu. Pre tieto výnimky [podľa cit. ust. § 137 písm. d) CSP] je spoločné, že priamo osobitný právny predpis, resp. právna norma vo svojej dikcii, priznáva oprávnenej osobe domáhať sa na súde určenia tejto právnej skutočnosti (napr. znenie ustanovenia § 77 zákona č. 311/2001 Z. z., podľa ktorého „Neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpovedou, okamžitým skončením, skončením v skúšobnej dobe alebo dohodou môže zamestnanec, ako aj zamestnávateľ uplatniť na súde najneskôr v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa mal pracovný pomer skončiť.“, znenie ustanovenia § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z., podľa ktorého vety prvej: „V prípade, ak sa spochybnuje platnosť záložnej zmluvy alebo boli porušené ustanovenia tohto zákona, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby.“ a znenie ustanovenia § 711 ods. 5 OZ, podľa ktorého: „Neplatnosť výpovede môže nájomca uplatniť na

súde do troch mesiacov odo dňa doručenia výpovede. Účinky výpovede nastanú až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa zamietne návrh na určenie neplatnosti výpovede nájmu bytu.“. Za takýto právny predpis právnu normu však nemožno považovať citované ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka a keďže žalobcovia sa domáhali určenia právnej skutočnosti a nie určenia, či tu právo je alebo nie je a vychádzajúc zo znenia ustanovenia § 137 písm. c) a d) CSP s prihliadnutím na obsah osobitnej časti dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu, súd návrh v celom rozsahu zamietol. 24. Vychádzajúc z vysloveného právneho záveru o procesnej neprípustnosti podľa § 137 písm. d) CSP v danom prípade žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu súd už bez ďalšieho zaoberania sa meritom veci žalobu v celom rozsahu zamietol. Za nového právneho stavu bolo na žalobcoch reagovať na uvedené prípadnou zmenou žaloby.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Súd s poukazom na plný úspech žalovaného vo veci priznal žalovanému proti žalobcom v r. 1/ až 3/ nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

27. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).